

Анна Ярославна (XI ст.). Дочка київського князя Ярослава Мудрого. Королева Франції

Анна Ярославна (Анна Руська, Агнеса Руська, Анна Київська) – руська княжна з варязької династії Рюриковичів. Дочка великого князя київського Ярослава Мудрого та його дружини, шведської принцеси Інгігерди, дочки шведського короля Улофа III. Онука святого київського князя Володимира Святославича. Королева Франції. Дружина французького короля Генріха I (1051–1060). Мати французького короля Філіппа I та вермандуанського графа Гуго, одного із керівників Першого Хрестового походу.

Анна Ярославна народилася близько 1030 року. Дитячі роки

пройшли в Києві. Дитинство Анни пройшло в час бурхливих політичних і культурних подій.

Анна здобула гарну освіту. Зростала в культурній атмосфері держави, що на той час вважалася однією з наймогутніших і найрозвиненіших у світі. Приватні вчителі навчали князівну грамоти, історії, іноземних мов, співів, малювання, правил етикету.

Наприкінці 40-х – на початку 50-х років XI століття Київська Русь встановила дружні стосунки з Францією, з королівською династією Капетингів. Близько 1044 року до Києва прибуло французьке посольство просити руки князівни Анни для французького короля Генріха I, до якого дійшла слава про розумну й чарівну князівну і який шукав підтримки Ярослава Мудрого в боротьбі проти Священної Римської імперії. Ярослав спершу відмовив послові. 1048 року до Києва прибуло друге посольство на чолі з єпископом Готьє Савояром, яке після тривалого чекання дістало згоду Великого князя на шлюб зі старим французьким королем.

4 травня Анна Ярославна, здійснивши тривалу подорож через Краків, Прагу та Регенсбург, опинилася в резиденції короля в місті Санлісі, за 40 кілометрів від Парижа.

У невеликому старому соборі Реймса 19 травня 1051 року відбулося вінчання та коронування Анни.

У 1053 році Анна народила сина Філіпа, пізніше Робера та Гуго. Король весь час перебував у військових походах, тож виховувати синів довелося їй самій. У пригоді їй стали всебічна освіта, отримана на батьківщині, книги з бібліотеки Ярослава Мудрого, привезені нею до Королівства Франція.

1060 року, після смерті короля Генріха, Анна залишила двір, але як опікунка юного Філіппа підписувала разом із ним державні документи.

Урочиста коронація Філіппа I відбулася у 1066 році. Згодом

Філіпп одружився з Бертою Фрайзінгенською. Тоді Королівство Франція отримало нову першу даму, і Анна на початку 1070-х років поступово відходить від державних справ. Востаннє ім'я Анни засвідчене на документі 1075 року.

Вважається, що Анна померла між 1075 і 1089 роками. Місце поховання невідомо, ніяких його слідів, не знайдено ні в усипальниці Сен-Дені, де похований Генріх I, ні в Сен-Бенуа-сюр-Луар, де лежить її син Філіп. Є деякі підстави вважати, що вона була похована в Сен-Венсані.

У заснованому Анною в 1065 році монастирі імені Святого Вікентія (абатство Сен-Вінсент) в Санлісі неподалік Парижа перед каплицею в XVII столітті була встановлена скульптура королеви із маленькою моделлю заснованого нею храму в руці. Напис на цоколі свідчила: «Anne de Russie Reine de France» («Анна Руська, королева Франції»).